

Svaz podnikatelů pro využití energetických zdrojů

Na Pankráci 1062/58, 140 00 Praha 4

Tel./fax: (+420) 244 467 062 e-mail: spvez@spvez.cz

V Praze dne 9. února 2009

Vážený pane ministře,

dovolte mi Vás nejdříve informovat o existenci a činnosti Svazu podnikatelů pro využití energetických zdrojů (SPVEZ).

Svaz, který působí v ČR již od roku 1990, dnes sdružuje téměř 500 členů, přičemž naprostá většina jsou podnikatelé v oblasti obnovitelných zdrojů, zejména vlastníci a provozovatelé malých vodních elektráren.

SPVEZ se, od doby založení, aktivně podílel na přípravách řady zákonů v oblasti energetiky a životního prostředí a byl vždy považován za seriózního a korektního partnera, zastupujícího oprávněné zájmy podnikatelů v malé energetice.

V současnosti jsme však měli možnost seznámit se s paragrafovaným zněním připravovaného návrhu novely zákona č. 254/2001 Sb., (vodní zákon) pouze neoficiálně a se zpožděním. Jsme velmi udiveni, že tak důležitý zákon, vztahující se k podnikání v našem oboru, je projednáván bez specializované části podnikatelské sféry. Přitom SPVEZ, resp. jeho členové, disponují značnými praktickými zkušenostmi z provozu a výstavby malých vodních elektráren.

Provozovatelů malých vodních elektráren se týká především oblast nakládání s vodami, minimální zůstatkové průtoky, povinnosti vlastníků a provozovatelů vodních děl a sankční ustanovení zákona.

Z praxe našich členů vyplývá značný rozdíl v pojetí jednotlivých ustanovení různými vodoprávními úřady, nejednotnost výkladů odvolacích orgánů, neznalost správního řádu a vodního zákona pracovníky vodoprávních úřadů. Nový vodní zákon je v mnoha případech postaven téměř zcela na libovůli pracovníka (zpravidla jednoho) vodoprávního úřadu. Především však nelze přijmout, aby vydaná rozhodnutí státních orgánů, na jejichž základě naši podnikatelé investovali značné prostředky do výstavby a provozu malých vodních elektráren, byla bez odpovídající finanční náhrady zpětně měněna či rušena.

Jedná se např. o tato problematická ustanovení:

Vodoprávní úřad dle nového znění musí zrušit povolení k nakládání s vodami nebo změnit rozhodnutí, dojde-li ke změně podmínek rozhodných pro vydání, přičemž tyto podmínky zákon nikterak nestanoví.

Dále rovněž dojde-li při výkonu povolení k nakládání s vodami k závažnému nebo opakovanému porušení povinností stanovených tímto zákonem. Co je to závažné porušení zákon nestanoví. Rovněž tak nestanoví, za jaké časové období se považuje opakované porušení.

Vycházíme z toho, že meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod upraveny pouze zákonem. To se týká i stanovení minimálního zůstatkového průtoku. Zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky.

Novela vodního zákona tak zcela popírá ekonomické a právní jistoty podnikatelů, zejména v oblasti vodní energetiky, a v mnoha případech se jeví přímo jako likvidační tohoto podnikatelského prostředí. Vodní právo, založené před více než 100 lety, které přetrvalo až do současné doby, je nyní v rukách několika úředníků. Novela zákona o vodách neodstraňuje administrativní náročnost, naopak ji zvyšuje. Zákon se může stát i nástrojem korupce, neboť výklad zákona a jeho praktické uplatňování, používáním obecných a neurčitých formulací, si lze upravit k obrazu svému.

Vážený pane ministře, v příloze Vám zasíláme naše nejdůležitější připomínky a prosíme Vás o možnost jejich projednání s Vámi před předložením zákona do dalšího legislativního procesu.

S pozdravem

JUDr. Jiří Vrba
předseda
Svaz podnikatelů pro využití energetických zdrojů

Příloha

Vážený pan

Ing. Martin Říman
ministr
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Na Františku 32
110 15 Praha 1

Příloha

Návrhy a připomínky Svazu podnikatelů pro využití energetických zdrojů k novelizaci vodního zákona č. 254/2001 Sb.

Přestože důvodová zpráva obsahuje **některé** úpravy jednotlivých ustanovení vodního zákona, paragrafované znění, které jsme si mohli přečíst na webových stránkách MZE a MŽP, je podstatně jiné a značně přesahuje znění důvodové zprávy a potřeb uvedených v důvodové zprávě. Vodní zákon je postaven téměř zcela na **libovůli** pracovníka (zpravidla jednoho) vodoprávního úřadu a je tak předpoklad pokračování značné korupce. Vodní zákon tak svými ustanoveními přímo **vytváří korupční prostředí**. Z praxe našich členů vyplývá značný rozdíl v pojetí jednotlivých ustanovení různými vodoprávními úřady, nejednotnost výkladů odvolacích orgánů, neznalost správního řádu a vodního zákona pracovníky vodoprávních úřadů. Je značná rozdílnost ve znalostech a především přístupu pracovníků úřadů ve vodoprávním řízení. Právě tímto přístupem a neznalostí práva dochází ke značně složitému a problematickému řízení náročnému jak na čas, tak i kvalitu rozhodovací činnosti správních orgánů. Naše členy, jako provozovatele malých vodních elektráren, zajímají především oblasti nakládání s vodami, minimální zůstatkové průtoky, povinnosti vlastníků a provozovatelů vodních děl a sankční ustanovení zákona.

- Ø Nově se stanoví v § 10 odst. 4 výjimečnost uložení měření i v jiných případech. Co je to ve výjimečných případech, v čem spočívá výjimečnost a v jakých jiných případech. Odůvodnění v DZ je zcela nedostačující. Doporučujeme vypustit bez náhrady.
- Ø Zásadní zásah do práv provozovatelů je nově navrhovaným ust. § 12 odst. 1 písm. a), kde nově je umožněno vodoprávnímu úřadu změnit nebo zrušit platné povolení k nakládání s vodami tam, kde dosud nebyl stanoven minimální zůstatkový průtok. Údajným důvodem má být odstranění nerovných podmínek v hospodářské soutěži, přičemž mezi provozovateli k žádné hospodářské soutěži nedochází. Vodoprávní úřad **musí** zrušit nebo změnit rozhodnutí, dojde-li ke změně **podmínek rozhodných** pro vydání povolení k nakládání s vodami, přičemž tyto podmínky zákon nikterak nestanoví (viz § 9 odst. 1). Jednou z podmínek má být např. stanovení minimálního zůstatkového průtoku. Tento však není podmínkou pro udělení povolení k nakládání s vodami, ale dle § 36 je součástí tohoto povolení. Jak se mohou podmínky změnit a kdo a na základě čeho je bude posuzovat není nikterak jasné a je zcela jen na úsudku pracovníků vodoprávního úřadu., jak bude toto ustanovení vykládat. Navrhujeme ponechat znění dle původního znění zákona 254/2001 Sb. případně zcela vypustit k zachování právní jistoty.
- Ø V ust. § 12 odst. 1 písm. b) se uvádí „dojde-li **při výkonu povolení** k nakládání s vodami k **závažnému nebo opakovanému** porušení povinností stanovených tímto zákonem“. Co je to závažné porušení zákon nestanoví. Rovněž tak nestanoví, za jaké časové období se považuje opakované porušení. Je to jeden měsíc, rok, nebo je to celý lidský život? Protože se povolení převádí na dalšího provozovatele, sčítají se tato porušení s předchozím provozovatelem? Zákon nemůže užívat takovéto obecné fráze zneužitelné při jakékoliv situaci. Navrhujeme

zcela vypustit s ohledem na možnost užití např. sankcí při porušení zákona. V případě ponechání musí dojít k precizaci ustanovení bez možnosti různého výkladu.

- Ø V odst. d) je dána možnost z podnětu správce povodí v případě schválení komplexního manipulačního řádu zrušení či změna povolení k nakládání. V odkazovaném ust. § 47 odst. 4 písm. g) je však připuštěna pouze změna, nikoli zrušení povolení k nakládání s vodami. Jde o naprostou absurditu, kdy pouhým schválením komplexního manipulačního řádu může dojít ke zrušení nakládání s vodami. Jde o právní bezbřehost a vytváří možnost chaotického výkladu. Navrhujeme vypustit.
- Ø V odst. e) je zcela nejasný časový úsek „dlouhodobě“. Co se tímto myslí? Doporučujeme zpřesnit, případně vypustit.
- Ø V odst. 1 písm. h) bod 4. se hovoří o **plánu povodí**. O jaký plán povodí jde, kdo je tvoří, za čí součinnosti a účasti se tvoří. Chybí jakýkoliv odkaz na ustanovení zákona. Má-li jít o plán povodí dle ust. § 23 a násl. musí dojít k precizaci ustanovení. Doporučuje zpřesnit nebo zcela odstranit.
- Ø Odst. 3 přeložit do ust. § 9 namísto stávajícího ust. odst. 5.
- Ø ***Celé ustanovení § 12 je značně problematické, zneužitelné a nedává provozovatelům vodních elektráren právní a ekonomickou jistotu. Vodní díla byla vystavěna na základě rozhodnutí státních orgánů a za podmínek stanovených těmito úřady. Investor počítal s určitou návratností této investice, zpravidla za podmínky značných úvěrů. Neměnností systému podmínek provozování by měla být samozřejmostí jako součást ochrany investic. Pokud společnost považuje za nutné změnit tyto podmínky, pak přísluší provozovateli náhrada za újmu, kterou touto změnou utrpěl (náhrada ušlého zisku a pod.)***
- Ø V § 15 není patrné, zda-li u vodních děl se žádá o kolaudační souhlas dle ust. § 122 stavebního zákona. Dle současného i nového znění tomu tak není?
- Ø V ust. § 36 odst. 2 - jde o nesoulad se stávajícím ust. § 59 odst. 1 písm. g). Odst. 3 je pak nepřijatelný, neboť povinnosti nejsou stanoveny zákonem, ale vyhláškou. Vodoprávnímu úřadu je tak dána možnost stanovit způsob měření např. výstavbou limnigrafu či jiného značně nákladného zařízení a stavebních úprav neúměrných možnostem a potřebám. Stanovením minimálního zůstatkového průtoku jde o jednu z nejdůležitějších povinností provozovatelů malých vodních elektráren, která by však měla být stanovena zákonem. Domníváme se, že minimální zůstatkový průtok (MZP) není v jiných zemích EU stanovován. Stávající stanovení MZP je zcela nedostatečné, značně rozdílné jak u vodoprávního úřadu v místě, tak mezi vodoprávními úřady. Právě MZP je nejvíce napadán opravnými prostředky a soudními žalobami. Právě MZP je nutné věnovat zvýšenou pozornost. Doporučuji úpravu ustanovení zcela vypustit nebo zcela pregnantně **stanovit MZP zákonem**. Domníváme se, že jde o nesoulad s ust. čl. 4 Základní listiny práv a svobod – viz dále:

(Článek 4 (1) Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. (2) Meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod (dále jen "Listina") upraveny pouze zákonem. (3) Zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky. (4) Při používání ustanovení o mezích základních práv a

svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro jaké byla stanovena).

- Ø doplnění § 59 odst. 1 písm. b) je zcela nadbytečné.
- Ø § 71 odst. 4 a 5 je nutné zpřesnit. Je zcela nevhodně volen způsob určení, kterých vlastníků se tato povinnost týká. Stavbou ohroženou povodněmi v záplavovém území může být tenisový kurt. Vlastník musí zpracovat povodňový plán!! Naprosto bezdůvodná administrativní šikana. Totéž se vztahuje k § 85. Ve své podstatě může docházet k naprostým absurditám.
- Ø u § 115 odst. 5 navrhuje vypustit druhou větu „Účastníkem řízení je rovněž uživatel rybářského revíru v případech, kdy se řízení dotýká rybářského revíru.“ Důvod vložení dle DZ není nejasné postavení. Uživatel rybářského revíru jsou jednotlivé místní organizace ČRS, které však nejsou nositeli rybářského práva. Tím jsou rybářské svazy, výjimečně místní organizace. Není tedy odůvodněné účastenství MO ČRS v těchto řízeních. Jako občanské sdružení mají možnost být v postavení účastníka řízení dle § 115 ods. 4 stávajícího znění. **Doporučuji bez náhrady vypustit.**
- Ø § 115 odst. 14 – „Na vydání, změnu, zrušení nebo zánik jiného rozhodnutí vodoprávního úřadu než povolení k nakládání s vodami se použijí ustanovení § 9 až 13 přiměřeně“ je zcela nemístné a nemá jakoukoliv návaznost na vodoprávní řízení. Navrhují zrušit nebo přepracovat tak, aby smysl ustanovení byl zcela jasný.
- Ø U § 116 odst. 1 písm. c) vypustit odvolávku na odst. 2 § 14, neboť podle jeho znění se nemůže dopustit správního deliktu.
- Ø V odst. 1 písm. g) vypustit, neboť jde o činnost správního orgánu.
- Ø V § 118 vypustit odst. 2 bez náhrady – jde o zcela zbytečnou kriminalizaci administrativních úkonů.
- Ø V § 119 v odst. 3 vypustit písm. b), d) - jde o zcela zbytečnou kriminalizaci administrativních úkonů.
- Ø Písm.e) je v rozporu s ust. § 36 odst. 2 – provést změnu
- Ø Písm. g) je rozporné, zneužitelné, nespecifikované. Navrhují bez náhrady vypustit.
- Ø Písm. i) je zcela neurčité – navrhuji zkonkretizovat
- Ø V § 120 vypustit odst. 1 - jde o zcela zbytečnou kriminalizaci administrativních úkonů.
- Ø Odst. 3 vypustit – jde o zbytečnou kriminalizaci, neodpovídá odkazovanému ustanovení (6a odst. 1) ??
- Ø Odst. 4 – naprosté nepoměry v sankcích – dle a) – do 100 000; dle b) – do 20 000 Kč. Jde o naprosto zneužitelné ustavení, neboť např. při nepatrném zachycení jakéhokoliv předmětu např. na česlích může znamenat pokutu 100 000,- Kč. Pokud danou skutečnost kriminalizovat, pak úměrně stavu věci. Zanesené říční koryto (sankce do 20 000,- Kč) může znamenat rozlití např. dvouleté vody se značnými finančními a materiálními škodami. Proti tomuto stojí např. listí na česlích u derivační elektrárny, které nemůže způsobit žádnou újmu třetí osobě (mimo vlastní újmy na výkonu MVE), ale příčinlivý úředník to posoudí jako delikt a zahájí řízení o uložení pokuty až do 100 000,- Kč !!!
- Ø Odst. 6 písm. c) – naprostá nepřiměřenost, stejně tak i odst. 7.

- Ø V § 121, odst. 2 písm. a) – je naprosto nevhodné ustanovení. „Nemá schválený povodňový plán“ má i ten, který jej sice zpracoval, vodoprávnímu úřadu předložil, ale nebyl dosud schválen. Z dikce zákona pak takovým povinným bude i vlastník rodinného domu, kůlny, ale i např. tenisového kurtu. Ustanovení § 71 odst. 4 a 5 je nutné přepracovat.
- Ø Ostatní ustanovení o správních deliktech je nutné celé přepracovat. Vyskytují se značné chyby, nepřesnosti a absurdity.
- Ø Ust. § 125a a násl. má ustanovení, které stanoví povinnost uložení pokuty!! **Navrhuji uvést „lze“, „může“.** Např. ust. § 125d odst. 3 písm. b) s odvoláním na § 59 odst. 1 písm. a) nestanoví žádnou lhůtu, chybí pravidla zpracování komplexních MŘ soustav vodních nádrží, kdo je účastníkem řízení a další. Ust. § 125d odst. 3 písm. i) je zcela vágní, neboť § 84 je značně rozličný co do povinností vlastníků vodních děl, avšak sankce je jedna a to do 1 000 000 Kč !! Nebo ust. § 125f odst. 2 písm. a) uvádí jako delikt „nemá-li schválený povodňový plán podle § 71 odst. 4 nebo 5. Dochází k absurdním situacím, kdy vodoprávní úřad odmítá schválení MŘ z různých důvodů, např. předložení povolení k nakládání s vodami, které se z minulosti (např. rok 1907) nedochovalo, nebyl stanoven minimální zůstatkový průtok a další. Za této situace nelze oprávněně se domnívat, že vlastník vodního díla se dopustil správního deliktu.
- Ø Ustanovení § 125l odst. 2 uvádí zánik pouze právnické osoby. Obdoba je u odst. 6. Ust. ů 116 až 125 takové ustanovení nemá.
- Ø Původní ustanovení § 124 byl bez náhrady zcela vypuštěn.
- Ø **Sankční ustanovení podle našeho názoru značně kriminalizuje bagatelní delikty, které jsou spíše administrativního charakteru. Proklamativní uvedení v DZ na str. 4 pod písm. b) principu chápání sankce jako řešení ultima ratio (nejzazší) v paragrafovaném znění návrhu změny vodního zákona vzalo zcela za své. Domníváme se, že správnímu trestání by se měl vodní zákon více věnovat, nejsou zde odkazy na správní řád, přestupkový zákon apod. V praxi to bude dělat pracovníkům vodoprávních úřadů značné problémy.**

JUDr. Jiří Vrba
předseda
Svaz podnikatelů pro využití energetických zdrojů